

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „БЪДЕЩЕ ЗА ТАЛАНТИ“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Програмата е насочена към подготовка на ново поколение мотивирани и креативни учители, чрез които да се създаде и развие мрежа от национални и регионални школи за обучение на талантиливи ученици в областта на математиката, информатиката и природните науки.

В тази връзка се предвижда учители и представители на академичната общност с доказан опит и успехи в подготовката на ученици, да споделят своя дългогодишен опит с изявени учители, които желаят да развият уменията си в преподаването и подготовката на талантиливи ученици по математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование, чрез провеждане на специализирани обучения, чрез разработка на материали, насоки и ресурси и чрез менторство при стартиране на регионалните школи с ученици.

Работата в школите е част от мерките за подобряване на качеството на образованието и подкрепа на квалификацията, което е и един от приоритетите в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетни области 2 "Компетентности и таланти" и 3 „Мотивирани и креативни учители“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

Обща цел на програмата:

Националната програма цели създаване на устойчива връзка между поколенията учители и осигуряване на високо качество на подготовката на талантиливи ученици по математика, по информатика и по природни науки за изграждане на съвременни умения и надграждане на компетентности, придобити в обучението, в съответствие с предизвикателствата на новите реалности.

Конкретни (специфични) цели:

- Подготовка на ново поколение учители и обучители на ученици с изяви таланти и способности в областта на математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование.
- Идентифициране и подкрепа на талантиливи ученици от прогимназиалния и гимназиалния етап в областта на математиката, информатиката и природните науки, като им се предоставят допълнителни възможности за развитие и за усъвършенстване на уменията за експериментална подготовка.
- Създаване на мрежа от регионални школи по математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование, които да работят съвместно за постигане на общите цели на програмата.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

– Модул 1

- Брой проведени обучения за учители по математика и информатика през първата година – 2
- Брой проведени обучения за учители по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование през втората година – 3
- Брой разработени помагала за ръководителите на регионалните школи – 5

– Модул 2

- Брой проведени регионални школи за ученици с интереси към математика и информатика през втората година и през третата година – 128
- Брой проведени регионални школи по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование през третата година – 96

– Модул 3

- Брой проведени национални лагер-школи по математика и по информатика през втората година и през третата година – 4
- Брой проведени национални лагер-школи по физика и астрономия, по химия и опазване на околната среда и по биология и здравно образование през третата година – 3

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Модул 1 – Изявени учители, преподаващи математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование, за включването им като ръководители на регионални школи за обучение на ученици с интерес към математика, информатиката и природни науки.

Модул 2 – Ученици с интереси в областта на математиката, информатиката и природните науки.

Модул 3 – Представители на регионалните школи по математика, по информатика, по физика и астрономия, по химия и опазване на околната среда и по биология и здравно образование – ученици и ръководители.

5. БЮДЖЕТ на програмата 1 500 000 лв.

Година/Модул	Бюджет
2025 година	
Модул 1 Обучения за учители за работа с ученици в регионалните школи	140 400 лв.
2026 година	
Модул 1 Обучения за учители за работа с ученици в регионалните школи	538 760 лв.
Модул 2 Регионални школи за ученици	
Модул 3 Национални лагер-школи	
2027 година	
Модул 2 Регионални школи за ученици	820 840 лв.
Модул 3 Национални лагер-школи	
Общ размер:	1 500 000 лв.

6. ДОПУСТИМИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

- Министерство на образованието и науката
- Регионални управления на образованието (РУО)
- Национален STEM център към Министерството на образованието и науката
- Държавни и общински училища, центрове за подкрепа на личностното развитие, определени за домакини на школите
- Висши училища и научни организации

- Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС)

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

За 2025 г.

Учители, преподаващи математика, информатика в прогимназиален и гимназиален етап.

За 2026 г.

- Ученици от прогимназиален и гимназиален етап, с интереси в областите на математиката и информатиката.
- Учители, преподаващи химия и опазване на околната среда, физика и астрономия и биология и здравно образование в прогимназиален и гимназиален етап.

За 2027 г.

- Ученици от прогимназиален и гимназиален етап, с интереси в областите на математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Програмата се изпълнява в три календарни години – 2025, 2026 и 2027 година.

Предоставените финансови средства по програмата могат да се разходват до края на всяка календарна година.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. Организирането, оценяването и проследяването на изпълнението на проектните дейности ще се осъществяват на:

- Национално равнище – наблюдението на програмата ще се извършва от МОН;
- Регионално равнище – от РУО чрез публикуване и изпращане на информация за програмата на допустимите бенефициенти, както и проследяване на изпълнението на дейностите.

2. Мониторингът може да се осъществява чрез:

- текущи проверки на място;
- проверки на представени документи;

- анкети, срещи, разговори с ученици, учители, родители.

За резултатите от извършения мониторинг се изготвя доклад за посещение на място, който съдържа оценка за изпълнението на дейностите и степен на постигане на очакваните резултати от програмата.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

Декларацията е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите по настоящата национална програма, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Модул 1

1. Обучения за учители по математика и информатика за работа с ученици в регионалните школи през 2025 г.

Обучители на ръководителите на регионалните школи могат да бъдат настоящи и пенсиониран учители, представители на академичната общност, бивши участници в национални отбори и носители на медали на международни олимпиади, ръководители на школи с доказан опит и успехи в подготовката на ученици и се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

Обученията на учителите – ръководители на школи се провеждат на няколко етапа през 2025 г., като за нощувка на участниците се използва базата на националните СТЕМ центрове и/или Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС).

Учителите, които ще се обучават се предлагат от регионалните управления по образование – по 1 учител по математика и по 1 учител по информатика от всеки регион,

с изключение на София-град, Пловдив, Варна и Бургас, за които се предлагат по 2 учители по математика и по 2 учители по информатика.

Обучението се осъществява по предварително разработена програма. В резултат на проведените обучения се разработват помагала в дигитален формат, които да подкрепят учители при провеждане на регионалните школи с учениците.

2. Обучения за учители природни науки за работа с ученици в регионалните школи през 2026 г.

Обучители на ръководителите на регионалните школи могат да бъдат настоящи и пенсионирани учители, представители на академичната общност, бивши участници в национални отбори и носители на медали на международни олимпиади, ръководители на школи с доказан опит и успехи в подготовката на ученици и се определят със заповед на министъра на образованието и науката.

Обученията на учителите – ръководители на школи се провеждат на няколко етапа през 2026 г., като за нощувка на участниците се използва базата на националните СТЕМ центрове и/или Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти (НЦПКПС).

Учителите, които ще се обучават се предлагат от регионалните управления по образование – по 1 учител по физика и астрономия, по 1 учител по химия и опазване на околната среда и по 1 учител по биология и здравно образование от всеки регион, с изключение на София-град, Пловдив, Варна и Бургас, за които се предлагат по 2 учители по физика и астрономия, по 2 учители по химия и опазване на околната среда и по 2 учители по биология и здравно образование.

Обучението се осъществява по предварително разработена програма. В резултат на проведените обучения се разработват и помагала в дигитален формат, които да подкрепят учителите при провеждане на регионалните школи с учениците.

Модул 2

1. Регионални школи за ученици през 2026 г.

Участници в регионалните школи са ученици от V – XII клас с интерес към математика и информатика. Включването на учениците в регионалната школа се

осъществява след подаване на заявление за включване и подбор, разработен от ръководителя на школата. Всяка от регионалните школи включва поне 10 ученици.

Ръководители на регионалните школи са обучените учители по Модул 1, т. 1.

Обученията в регионалните школи се осъществяват по разработена програма с продължителност до 100 часа и се провеждат в определени от РУО за домакини на регионални школи държавни и общински училища.

2. Регионални школи за ученици през 2027 г.

Участници в регионалните школи са ученици от V – XII клас с интерес към математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование. Включването на учениците в регионалната школа се осъществява след подаване на заявление за включване и подбор, разработен от ръководителя на школата. Всяка от регионалните школи включва поне 10 ученици.

Ръководители на регионалните школи са обучените учители по Модул 1.

Обученията в регионалните школи се осъществяват по разработена програма с продължителност до 100 часа и се провеждат в определени от РУО за домакини на регионални школи държавни и общински училища.

Модул 3 Национални лагер-школи

Националните лагер школи се провеждат от обучителите в Модул 1.

1. Национална лагер-школа по математика и национална лагер-школа по информатика през 2026 и 2027 г.

Националните лагер-школи по математика и по информатика се провеждат еднократно през 2026 и през 2027 година и в тях вземат участие ръководителите на регионалните школи с по 3 най-изявени ученици от школата.

2. Национална лагер-школа по физика и астрономия, национална лагер-школа по химия и опазване на околната среда и национална лагер-школа по биология и здравно образование през 2027 г.

Националните лагер-школи по физика и астрономия, по химия и опазване на околната среда и по биология и здравно образование се провеждат еднократно през 2027

година и в тях вземат участие ръководителите на регионалните школи с по 3 най-изявени ученици от школата.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Разходите, които могат да се извършват по модулите са посочени в план-сметката за финансовото осигуряване на школите през 2025, през 2026 и през 2027 година, одобрена от министъра на образованието и науката.

Допустими разходи:

Модул 1.

За организиране и провеждане на обучение на учители по математика, по информатика, по физика и астрономия, по химия и опазване на околната среда и по биология и здравно образование.

За разработване на помагала за работа в регионалните школи по математика, по информатика, по физика и астрономия, по химия и опазване на околната среда и по биология и здравно образование.

Разходите за провеждане на школите за учителите се определят в план-сметка, утвърдена от министъра на образованието и науката, която включва средства за възнаграждения на обучителите, разработени теми от помагало, административни разходи (в т.ч. консумативи, наем зали, материали, експериментални установки и информационно обслужване), за нощувка, пътни разходи и изхранване на учителите, определени от РУО за участие и на обучителите.

Модул 2.

За организиране и провеждането на регионални школи за подготовка на ученици от V до XII клас с интерес към математика, информатика, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование

Разходите за провеждане на регионалните школи се определят в план-сметка, утвърдена от министъра на образованието и науката, която включва заплащане на възнаграждения на ръководителите и по 1000 лв. на школа за административни разходи (в т.ч. консумативи, наем зали, материали и информационно обслужване).

Модул 3.

За организиране и провеждане на национална лагер-школа с ученици и ръководители съвместно, съответно по математика, по информатика, по физика и астрономия, по химия и опазване на околната среда и по биология и здравно образование.

Разходите за провеждане на националните лагер школи се определят в план-сметка, утвърдена от министъра на образованието и науката, която включва възнаграждения на обучителите, административни разходи (в т.ч. консумативи, наем зали, материали и информационно обслужване), пътни разходи, средства за нощувка и храна на участниците – ученици, ръководители и обучители.

Допустимо финансиране по програмата:

Допуска се прехвърляне на средства от план-сметката на една школа към средствата на план-сметката на друга школа или от модул към друг модул от националната програма.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Предложенията за включване учители в обученията се изпращат от РУО в МОН.

За организацията по Модул 2 РУО изпраща информация до училищата и до училищата домакини на регионалните школи в съответния регион.

Изисквания към проектните предложения и срок за подаване на проектните предложения:

Не е приложимо.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Разглеждане и оценяване на документите:

Критерии за оценка на проектните предложения:

Не е приложимо

15. ОТЧИТАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ

- Финансово отчитане на разходите ще се извършва след всеки модул на програмата.
- Дейностите по модулите ще бъдат документираны чрез заключителни събития при провеждане на националните лагер-школи по Модул 3.